

Redactiunea

se affa in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.
 crissorile nefrancate nu se primescu
 scutu numai de la correspundintii re-
 ulari ai „Federatiunii.“ *Scrisori*
nonime nu se publica. Articlii tra-
 isi si nepublicati se voru arde si nu-
 mai la cerere espressa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
 Pre trei lune 3 fl. v. a.
 Pre sieste lune 5 „ „
 Pre annulu intregu . . . 10 „ „
Pentru Roman'a :
 Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
 Pre 3 — 8 „ = 8 „ „
Pentru Insertiuni :
 10 cr. de linia, si 30 cr. taca'timbrale
 pentru fiesce-care publicatiune sepa-
 ratu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 28 Aprile 1874.
 9 Maiu. 1874.

Intululu cleru catolicu allu Un-
 garetrece de cate-va dille in capitala.
 redea ca cestiunea autonomiei se
 edia dar nu acest'a fu caus'a adu-
 i, ci cererea ministeriului d'a se in-
 clerulu, ca spre ajutorarea fondului
 ieloru se se dee d'in fondulu reli-
 iariu cate 45—50 mli fl. annuali
 trei anni inainte. Prelatii in confe-
 la ad hoc incuviintara, nu credemu
 ca voru scapa numai cu atat'a, ca-
 colocolu cellu nesatosu are trebuin-
 le mari summe si a nume se vor-
 e ca de acum se pipaiesce pulsulu
 ricaniloru, ore nu ar fi d'insii apa-
 ti a se invol, se se dee ca ipoteka
 rile besericesci pentru contractarea
 imprumutu de 150 millione. Greu
 u aud' santii parinti grellele cuvinte
 lui Ghiczy si a collegiloru sei, dar
 ine s. parinti au nasu finu si mai
 rosu voru da de buna voia ipoteca
 ata, decatu ca se se espuna pericu-
 d'a li-se luá averile, apoi a fara de
 sta mai cumpenesce multu si influin-
 ce clerulu si-ar castigá facandu-se
 ditoriulu statului. Deocamdata nu va
 junsu lucrulu pana la atat'a, ci se
 fi marginitu numai la recunoscerea
 enululu, inse acolo are se ajunga,
 tru ca bancrut'a sta la usá statului
 utoriu nu mai este, decatu numai
 beserica, dar fresce nu in peniten-
 ajunare si rogatiuni, ci in lucruri
 lu mai materiale.

Ministrulu de interne au convocatu
 conferintia in cestiunea arrondarii,
 rtulu acestei-a s'a si publicatu si
 ellu vedemu, ca inasa-si conferintia
 voiesce a se reduce la 10. nrulu
 iepiloru, era catu pentru „extra-
 ulu“ Sassiloru acestu-a ar remane
 i de parte. Scomotulu Sassiloru au
 unu bunu effectu pentru caus'a loru,
 viteazulu Szapáry au retiratu pre-
 inie, era romanii loviti in tote
 ressele loru, ba reportulu in unele
 ri este destullu de nerusnatu a da
 aniloru titlulu de eleminte straine.
 De altmintrea ori cum se voru bar-
 dá magiarii cu sassii fratii loru de
 in tote impilarile seculari contra
 aniloru d'in Transilvania, un'a nu
 recede neci de cum : a face ca majo-
 ritatei se nu fla romana; celle
 voru urma de sine dupa inessora-
 logica a faptelor.

Negotiatiunile intre ministeriulu ung.
 representantii societatoru ferrate in
 unea concessiunii liniei *Timisior'a-*
ora s'a inchiatu si protocolle resp.
 subscrissu in 7. l. c. Resultatulu
 se resume in urmatoriele: Societa-
 austr. a callii ferr. de statu capeta
 concessiunea d'a construi linia de la
 ra la Orsiova pentru care i-se
 garantia cumulativa cu 1 mil. de fl.
 annu. Concessiunea intra in rigore in
 ce conventiunea internationale relativu
 cestiunea caltiloru ferr. romane la Orsiova
 Timisiu (Predealu la Brassieu) se va
 inchiatu si prin urmare ambe juncti-
 cu callile romane voru fi assecu-
 Cladirea pre distantia : Timisior'a-
 ora are se fia terminata in 3^{1/2} ane
 de la terminulu amintitu mai susu.
 Se scie, ca negotiatiunile cu Roma-
 incepute inca la 1868 n'avura pana
 neci unu resultatu; caus'a fu
 cestiunea pusa de ministeriulu

ung. d'ai-se stipula passulu Timisiului in
 schimbu pentru juctiunea pre la Orsiova-
 Verciorov'a, vomu vedé ore mai apperatu
 va fi corpulu legislativu allu Romanei
 d'a comitte asta-di gressiel'a se care s'a
 sciutu ferl pana acum. Aici de crede ca
 cestiunea este pusa bine la calle si nu-i
 lipsece decatu numai votarea si sanc-
 tiunarea ei — brevi manu.

In 7. l. c. se tienu consiliu ministe-
 riale la care luara parte toti ministri
 Ungariei — a fara de Wenkheim, — a
 cinci-a rota la carrulu statului. Banulu
 Croatiei inca fu de facia la consultare,
 allu carei-a fu cestiunea convocarii con-
 gressului Serbescu pentru alegerea Me-
 tropolitulu. S'au luatu conclusu ca con-
 gressulu se se convoce in ver'a acest'a.
 Multu se screme si ministeriulu pana
 candu ajunge a luá una resolutiune
 demna, apoi n'are ce se mira daca in-
 tempina pretotindenea neincredere.

Novella la legea electorale se va
 presentá camerei inca inante de Rosalie,
 pentru ca deputatii se aiba timpulu d'a
 o studiá in feriele serbatoriloru. Dupa
 readunarea camerei se va pertractá mai
 antaniu legea de incompatibilitate si
 apoi numai decatu legea electorale.

Camera deputatoru Ungariei.

Siedint'a de la 4. Maiu 1874.

Dupa autenticarea protocoallulu din sied.
 preced. P. Szontágh deputatulu Tab-ului
 presenta credentionalele, cari se dau comis.
 verificatorie. La ordinea dillei sunt repor-
 turile comis. de immunitate relative la dep.
 Becze si Haller.

Dupa desbatero mai lunga camera prim-
 mi ambele reporturi alle comisiunei, refu-
 sandu liberarea numitoru deputati, rema-
 nendu fresce judecatorieloru resp. dreptulu
 d'a pune man'a pre amendoi dupa ce li va
 fi espiratu mandatulu. Urmédia proieptulu de
 lege relativu la regestrulu nailoru de com-
 merciu care fu primitu.

Apoi comiss. centr. presenta §§. proiept.
 de lege pentru notariatul publ. retramissi
 la comis. centr. pentru noua formulare.

Máday nu primesce propunerea com.
 centr. din §. 3. si 7. relativá la cestiunea
 limbei, si recomanda propunerea separata a
 minoritatii sustienuta de dsa intr'unu modu
 insultatoriu pentru nationalitatile din tierra.

D. Bonciu nu primesce neci popone-
 rea comis. centr., neci a minoritatei, pentru
 ca prin acea vede a fi restrinsu dreptulu
 nationalitatiloru assecuratu prin legea de
 nationalitate.

G. Ioannovicu intr'unu discursu
 bine semtitu sustiene propon. dlui Bonciu.

C. Tisza observandu ca d'insulu nu
 s'a declaratu neci odata cu preocupatiune
 in cestiunea nationalitatiloru, si de as-
 semene gressiela neci nu pote fi accusatu,
 macaru ca neci odata nu a remasu din lupta,
 candu fu vorb'a despre unele tendintie in-
 dreptate in contra unitatei statului. Parerea
 lui este, ca legea de nationalitate pentru
 acea se infintia, ca assecurandu-se dreptulu
 nationalitatiloru — se se traga una linia,
 preste care nu e iertatu a passá, era cei ce
 voru face acest'a nu voru dobandi nemicu
 de la legislatiunea magiara. Demnitatea le-
 gislatiunei e cu multu mai mare, decatu ca
 aceea se se nesuesca a violá pre calli false
 dreptulu, ce este assecuratu in legea de na-
 tionalitate. (Aprobare.) Ellu votéza pentru
 emendamentulu lui Bonciu.

Szakácsy primesce emendamentulu
 lui Bonciu.

Paczolay pretinde ca de se voru da

atate concessiuni nationalitatiloru, tierr'a
 preste pucinu tempu nu va pote fi gover-
 nata (!)

A. Romanu constata cu bucuria re-
 conciliatori'a predisposetiune a camerei, lauda
 pre D. C. Tisza, care prin intiellectulu seu
 discursu dede dovodi de omu de statu, ob-
 servandu totodata ca prin assemene proce-
 dura se castiga amici ideei de statu, ce pu-
 rurea se oppune la tote pretensiunile si celle
 mai moderate alle nationaliloru, era d'in
 contra, de s'ar urma tendintiele esprese in
 discursulu dlui Máday — care pote au
 vrutu se-si resbune amaru a sup'a pre-
 scumpiloru sei alegatori — numai s'ar
 spori inimicii ideei de statu, ceea ce vorbi-
 toriulu, — vediendu intiellectiunea politica
 a camerei documentata in cestiunea de facia
 nu crede a fi adoptata neci in viitoriu, deci
 spre a nu se interrta discussiunea, cu pla-
 cere este gat'a a recede de la cuventu si
 cere punerea la votu a propunerii dlui
 Bonciu, pre care o sustiene.

Brennerberg assemene sustiene emen-
 damentulu lui Bonciu, care punendu-se la
 votu se primesce cu mare maiortate.

Siedint'a se redica dupa 2 ore p. m.

Siedint'a de la 5. Maiu. 1874.

Presidinte: B. Perczel. Notari: Mi-
 hályi, Wächter, Szeniczey, Huszár. Din
 partea guvernulu: ministrulu de just. Pauler.

Dupa cetirea protocoallulu V. Babesi u
 presenta petitiunea comerciantiloru din
 Beserica-Alba, prin care se cere ca assem-
 natele postali si alte scripte de comunica-
 tiune se se tiparesca in doue limbe. Szó-
 gyényi din partea comis. verificatorie
 presenta credentialele lui Bartal. Har-
 kányi referintele comis. centr. reportéza
 despre §§. modificati d'in proieptulu de lege
 pentru sistarea ciamei de vite.

Cetindu-se a trei'ora proieptulu pentru
 regestrulu nailoru de commerciu, se primesce
 fara discussiune.

La ordinea dillei urmedia doue modifi-
 catiuni la §. 54. din proieptulu pentru nota-
 riatele publice. — Referintele comis. centr.
 intr'o motivare scurta dechiara, ca comis.
 primi modific. prima era cealalta o respinse.
 Vidliczky dice ca intregu testulu
 §-lui acestu-a este neinteligibilu, deci se
 se retramitta la comis. centr. pentru noua
 formulare.

Horánszky nu consimte cu antiver-
 bitoriu, si din §. 54. numai punctulu a)
 i-se pare cam intunecosu, deci propune, ca
 aici, inaintea cuventulu „frati“ se se puna
 cuvintele „mai departe,“ era inaintea cuvintu-
 lui „consorti“ se se puna „in fine.“ —
 Pauler primesce modificarea lui Horánszky.

I. Juszth cere, ca acestu §. se se
 retramitta la comis. centr. ca se se modifice
 punctele a), b) si c) asiá, ca intrevenirea
 notariulu publicu facia d'a treia persona
 se se considere de obligatoria: mai departe
 nu intiellege, cum §. 54. declara de nulle
 contractele verbale facute intre consorti
 seu frati.

A. Lázár dechiara, ca ar fi cu scopu
 ca cu acesta ocasiune camera se se debatta
 mai detaiatu obligatiunea notariala, ca-
 ci obligamentulu intonatu in acestu §. nu i
 altu ce-va decatu rennoirea reieptatulu
 obligamentu catastralu, propune, ca §. acestu
 se se elimineze.

Tavaszi dice ca §. acestu-a ar causá
 celle mai mari imparechiári intre frati. Su-
 tiene propunerea lui Juszth.

Almássy propune eliminarea §-lui
 intregu, dupa-ce obligamentulu notariulu fara
 unu numeru indestultoriu de notari esperti,
 ar causá numai confusiuni.

Csemeghy [vorbescu in intiellectul
 modificarei propuse de Juszth.

D. Bonciu tiene d' imposibilu, ca
 contractele verbale intre frati si consangeni
 facute fara intrevenirea notariulu publ. se
 se declare de nulle, s'ar poté inse enuncia
 ca asemene contracte se nu aiba valdre fa-
 cia de a trei-a persona, si cere ca acesta
 se se estindia si la cambiele facute intre
 consangeni.

Wahrman nu consimte, ca cambiele
 facute intre consangeni se fie valide numai
 cu intrevenirea not. publ. sustiene propune-
 rea lui Csemeghy.

Se cetescu §§. 111, 117 si 118 din pro-
 ieptu, dintre acesti-a comis. centr. recomanda
 primirea §§. 111 si 118, era la §. 117 pre-
 senta unu emendamentu.

Várady observa ca comis. centr. passi
 preste cerculu seu de activitate, ca-
 mer'a primi §§. 111 si 117 fara discussiune
 si numai pre cestu din urma lu-indrumá
 la comis. centr. ca se-lu prelucre conformu
 cellor'alalti. Referintele comis. centr. se pro-
 voca la regulamentulu camerei, care per-
 mitte ca errorile se se pota indreptá si mai
 tardiu.

Paczolay propune ca §. 111 si ur-
 matori se se retramitta la comis. centr. ca-
 rea se statoresca, ore la documintele ne-
 magiare, aceste seu copiele loru autentice
 se servesca de basa procederei judiciare.

Pauler nu vede necesitatea retrami-
 tarai din acestu incidentu.

G. Nagy spriginisce propunerea lui
 Paczolay. Csemeghy dice ca cestiunea
 acest'a nu se tiené a de proieptulu pentru
 notariatul publ. ci se tiene de una lege,
 care reguleza procedura judecatoresca.

Presiedin. roga camera, ca trecundu
 cu vederea cei doi §§. numai la §. 138 se
 adduca decisiune. — Paczolay si-retrage
 propunerea dar o-va rennoi la a treia cetire a
 proieptulu („post festa“ ca-
 ci regulamentulu camerei nu permite a se face popuneri la
 2-a cetire, deci slovaculu renegatu trebue
 se-si puna poft'a in cuniu.) Punendu-se la
 votu reportulu comis. centr. asup'a §. 138.
 majoritatea primesce.

La ordinea dillei urmeza proieptulu de
 de desdaunare pentru nenorocirile causate
 pre callile ferrate.

Dupa motivarea referintelei comis. centr.
 Horn si-esprime bucuria, ca proieptulu
 acestu-a au fostu presentatu camerei, nu
 multu dupa nenorocirea intamplata langa
 padurita capitala. Afia, ca proieptulu e
 destullu de precisu, ar dori inse, ca ministr.
 de just. se iee mesurile mai bine intr'o di-
 reptiune preventiva, decatu repressiva, si ca
 acestu proieptu se tientesca mai bine la
 consolidarea securitatei. decatu la impuinarea
 casuriloru de nenorocire. Nu i-ar place, daca
 societatile caliloru ferr. s'ar subtrage de la
 platirea muloteloru banali prin assecurári pre
 vietia, si ca responsabilitatea se appese mai
 tare pre capii decatu pre servitorii subal-
 terni, ca-
 ci si cu occasiunea nenorocirei de
 langa paduritia numai individii subalterni
 fura judecati.

Pauler observa ca in ceea ce pri-
 vesce vatemárele corporale pre callile ferr.
 proieptulu prevede in partea sa civila, era
 in ceea ce se tiene de partea criminala, se
 prevede in legea penale, in fine modulu cum
 se se inlature si impedece nenorocirile, se
 tiene de ressortulu altui ministru.

Lázár propune, ca dispusetiunile ace-
 stui proieptu se se aplica si la naille cu va-
 poru. Ivánka respunde la assertiunile lui
 Horn. Dupa parerea lui tocmá societátele
 caliloru ferr. se interesédia, ca se nu se in-
 temple casuri de nenorociri. Era ce se tiene

6. Datulu si numerulu Singheliei.

1) *Despre treceri de la un'a la alta confesiune.*

1. Câte suflete au trecut la alta si la confesiune?
2. Câte suflete au trecut de la alte confesiuni la a noastră?
3. Din ce motivu s'au intemplantu trecerea?

2) *Impartirea ajutorului imperiale si a celui din fundatiunea de 30,000 fl.*

Despre impartirea acestoru ajutoorie se subterna in totu annulu unu conspectu completu pre langa o scurta insemnare a motivelor de consideratiune.

F. Beserici.

Sè se subterna o censemnaie a totoru besericele din archidieceasa carea va sè cuprinda urmatorele rubrice:

1. Annullu edificării.
2. E correspondentià sè nu?
3. Avera miscatoria si nemiscatoria; precum si pretulu averi nemiscatorie.
4. Că indusa e averea nemiscatoria pre sumele beserice si sè nu? In casulu din urma ce dispusetiuni s'a facutu pentru ajunerea dreptulu de proprietate allu beserice?
5. Venitul annulu allu beserice si de unde provine acestu-a?
6. Cantulu speselor annuali.
7. Câte si unde s'au edificatu beserici sè?
8. S'au tenu si câte sinode protoparochiali.
9. S'au substernutu si câte ratiocinie besericesci?

G. Collecte benevole si tasse.

Sè se subterna unu conspectu:

- a) Despre sumele intrate prin colecte benevole si impartirea acestor'a;
 - b) despre sumele intrate ca tasse pentru deliberate in cause matrimoniali.
- In fine sè se subterna unu conspectu:
- a) despre numerulu sufleteloru;
 - b) despre numerulu botezatiloru;
 - c) despre numerulu mortiloru;
 - d) despre numerulu cununatiloru.

Alta propunere:

Ca pre Ven. Sinodu sè binevoiesca a sanciona pre Consistoriulu archid.:

1. Că tote obiectele tractande in sinodulu archid. sè le publice in „Telegrafulu Romanu“ cellu pucinu cu 20 dille inainte de tienera sinodulu archid.
2. Pentru darea de opiniune asupr'a besericele tractande, sè se alga o comisiune ad hoc de 15 membri, carea va sè sè intruni in Sabiu, cellu pucinu cu 10 dille inainte de tienera Sinodulu archidieceasanu.

Se dau comisiunei pentru propuneri. Deputatul Popescu face urmatoarea propunere:

- a) Sinodulu archid. sè binevoiesca a disveda tiparirea de protocoale pentru ratiocinie averiloru bes. si scolare uniforme in tota archidieceasa.
- b) Tiparirea de blanchete pentru estrase, protocoale matriculari era uniforme pentru intriga archidieceasa, cari tiparitari sè se cumpere de comitetele parochiali resp. de preutii din archidieceasa.

Se dà comisiunei pentru propuneri. Deputatul comisiunei verificatorie aduce la cunoscintià sinodulu, că comisiunea verific. este gat'a a refera.

Presidiulu punendu la ordinea dillei referad'a verificării, se propune prin referințele comisiunei Rub. Patiti'a verificarea dep. din cerc. VI allu Fagarasiului, Ioanu Gram'a.

Sinodulu lu-primesce verificatu.

Presidiulu propune la ordine continuarea referad'e comisiunei pentru arondarea protopresbiteriloru si adeca relativu la unele dispositiuni transitorie pentru introducerea elaboratulu acceptatu de arondare; comisiunea pentru arondare propune spre primire urmatorele:

I. Administratorii protopresb. actuali nu mai au locu. Administratorii ppsci cari celu pucinu 10 anni au fungatu că administratori prot. si cari au doveditu ca sunt

apti, sè li se conceda a concura la postulu de protopresb. in cerculu loru ppscu.

II. Protopr. desfiintiatu dupa acestu conclusu — cari au in fruntea loru protopresbiteri actuali numai dupa devenirea in vacantia a scaunulu ppsb. desfiintiandu are a se pune in lucrare.

III. Tote protopresbiteratele ce au ramas intacte sèu din cari numai pucine comunitati s'au luatu, sèu la cari pucine s'au adausu, sè se arondeze indatu si la casu de vacantia se implinescu.

IV. Reclamarile fundate a unui alte comunitati bes. fatia de arondare sunt permise. — Cu essecutarea se insarcineza Consistoriulu archid.

Dep. Hanea deschiarandu-se nemultumitu cu propunerile comisiunei face urmatore propunere:

1. Arondarea protopresb. in modulu statoritu are a se privi de normativa. Reclame fundate voru fi si in venitoriu considerate si respectate.

2. Essecutarea legii de arondare a acelloru protopiate, au ramas intacte si numai in privinti'a segregării si anesării unei si altei parochii s'au schimbatu, are sè urmeze numai decatu.

Desfiintarea ppsbitereloru celloru essistente si formarea celloru noue, din acellea va urma numai dupa devenire in vacantia a unui sèu altui ppsbiteru essistente.

3. Administratorele ppsbiterali au sè incete si adeca administratorele ppsci cari prin si dupa arondare au ramas intacte seu prin segregare sèu anesare unei sèu altei parochii s'a schimbatu — adeca sunt allesi dupa prescrierea Statutulu org. sè se chirotesca ca protpp. definitivi; unde inse sunt numai denumiti sè se dispuna allegere si sè se efectueze intregirea statiunilor ppsci vacante prin barbati calificati, era administratorele de ppiate desfiintiande si arondande sèu anesande se incete.

Concursulu administratoriloru protop. la statiunea, pre care o a administratu in tempu de 5 anni spre multamirea respectiviloru este admisibilu si atunci, candu acelui'a i lipsese calificatiunea teoretica receruta si lips'a altoru concurrenti mai calificati.

Dep. I. cav. de Puscariu se deschiar multumitu in partea esentiale a propuneri dep. Hania'a, totu-si propune a se primi acestu punctu formulatu precum urmeza:

Protopresb. cari in prezentu se conducu de admin. ppsci sunt de a se intregi in intiellesulu Stat. org. cu adeca esceptiune, că resp. administratori avendu unu servitiu practic de 5 anni in administrarea ppiate voru potè concurge la implinirea postulu de protop. pentru resp. tracte ardate si daca nu aru avè calificatiunea teoretica receruta prin conclusulu sinod. din regulamentulu paroch. sin. din 1873.

Escel. Sa dlu presiedinte doresce deslegarea intrebării dupa intiellesulu Statutulu org. unde sunt termini „barbatu calificatu si benemoritatu“ si facia de interpretarea ce s'a datu terminulu acestui'a prin regulamentulu provisoriu din 1873 si esprime dorinti'a, că n'ar fi consultu a se include preutiloru meritati si probati callea spre inaintare in trepte mai inalte ierarchice si daca liaru lipsi studiele formale teoretice, ci altcumu nu este modu de a se potè recunoose si remunerà meritele fia-carui dupa cuviinti'a.

Dep. Branisce sustiene că numai acei administ. sè se admitta la ocuparea officieloru protop, pre venitoriu, cari intrunescu recerintiele teoretice.

Dep. Schiau propune, ca regulamentulu arondării sè se introduca numai in modu provisoriu.

Dep. Siandru propune, la posturile deveninde vacante prin proiectulu de arondare potu concura si adm. ppsci presenti si se potu allege si institui protop. daca intre concurenti nu se afla atari individi, cari arreata calificatiunea receruta prin lege.

Dep. N. Pope'a reflecteaza la parerea dep. Popescu, că propunerea dep. Hania'a nu ar fi identica cu punctulu cestiuat in propunerea s'a deschiaratu in intiellesulu deput. Hania'a si prin urmare sè se restringa a decide numai in privinti'a propuneri dep. Puscariu.

Dep. El. Macelariu nu e de parerea dep. Pope'a.

Spre chiarificarea lucrulu se cetesca de nou tote 3 propunerile si se decide a se lua fia-care separat.

Dep. Branisce se deschiar pentru propunerea lui Hania'a.

Dep. N. Cristea spriginesce propunerea dep. Puscariu, totu asemene spriginesce dep. Miheltianu propunerea lui Puscariu.

Dr Mesiot'a propune, ca cu privire la admitterea adminis. ppsci cari nu au calificatiunea speciale prescriisa prin lege, adeca cari au servitu ca administratori 10 anni sunt admisi neconditunatu la concursu, era cei au cellu pucinu 5 anni de administ. sè se pota admitte cu invoirea consistoriulu.

Dep. Z. Boiu spriginesce propunerea lui Puscariu.

Dep. Par. N. Pope'a cu privire la propunerea dep. Hania'a constatéza, că nu essista administratori allesi, ci toti sunt denumiti de consistoriu si prin urmare se deschiar contr'a propuneri lui Hania'a, carea tientese la casuri speciala, si se alatura la propunerea lui Puscariu.

Dep. Metianu doresce a se primi la propunerea deput. Puscariu cuvintole „dupa impregiarari si dupa potintia.“

Dep. Macelariu contradice terminulu contr'a legii, cu care dep. Pope'a in deslucirile salle a marcatu allegerea administratorulu de la Merceura.

Dep. Pope'a se modifica in espressionu aducundu de motivu allu neaprobării adm. de la Merceura neimplinirea recerintieloru prescriisse prin statut. org.

Dep. Boiu in calitatea de fostu comisariu consist. la acea allegere deschiar, ca nu sè scie culpabile de nici o lucrare contr'a legii.

Dep. Borci'a face sinodulu attentu, că cestiuena principale s'a reduscu la unu casu speciale si doresce, ca lucrulu acestu-a sè se tracteze numai principale, fara privire la cutare casu si se alatura la propunerea dep. Puscariu.

Cerendu-se inchiarea desbateri Presidiulu pune la votu:

- a) Punctulu I allu propuneri lui Hania'a, care nu se primesce.
- b) Propunerea dep. Puscariu, carea se primesce.

Urmandu desbatterea cu privire la punctulu 4 allu comisiunei formuléza deput. cav. Puscariu acest'a propunere in urmatoarele:

Communele de la marginele protopresv. cari s'aru semti ingrunate prin acesta arondare, au dreptulu de a reclama pentru anesarea la protopopiatulu invecinatu in terminu de trei anni la consistoriulu arch. si pre callea recursulu la sinodulu archidieceasanu.

Acesta propunere se primesce.

Punctulu II allu comisiunei formulatu de dep. Hania'a in punctu 2 alu propuneri salle.

Se primesce.

Asemenea se primesce punctu III allu comisiunei formulatu de dep. Hania'a in punctu 2.

Dep. cav. Puscariu mai adauge ca cu essecutarea acestor'a sè insarcineza consistoriulu arch.

Siedinti'a se incheie la 1 $\frac{1}{2}$ ore anunciandu-se siedinti'a propria pre diu'a urmatore la 9 ore. „Teleg.“

Unu Echo.

La cellea scrisse in „Fedaratiunea“ Nr. 24 — 27 1874 din Urbea-mare cu respectu la fundatiunile diecesane s. a.

Mai inante de tote cauta se permitemu, ca scriitoriulu acelui articlu, prin pasirea sa in publicitate, a facutu si face una mare onóre preutimei, revarsu una radie de lumina fulgerătoare nu numai intre preutime, dar' chiaru si intre laici mirenii si civili: Arretandu-se pre sine de romanu verde, preutu adeverat, cu unu zel de imitatu de toti romanii, din crescutu pana la calcanie.

Totu-si fia-ne permisu si noue laiciloru, a face unele observari modeste, nu la cuprinsulu acellui articlu de tota laud'a, dar' mai alessu la acela ce ar avè de a dice si a face si civilii, in lucrurile tienatorie

de fundatiunile diecesane, pre care diecesanele compunemu noi, ba potemu dice, că tote si era-si tote se reducu la noi civilii, ca la unu scopu. Deci noi nu vomu scrie aici de neci un'a diecesu sèu a.—diecesu unita sèu ne unita, ci numai despre diecesele si a.—diecesile d'in Austro-Ungaria, adeca de: cellea romanesci, tacundu de una-data de acellea, cari acumu si-organizare si indeplinescu lucrurile loru pie pre callea congregelor.

Tote codificatiunile, tote legile, tote usurile, consuetudinile si intemplantile si-au bas'a loru pre istoria si dreptulu istoricu; si acest'a nu numai la civili, unde participa si preutii, dar, si la cellea besericesci, unde a participatu si debue sè participe si civilii.

Cu dorere debue totu-si se marturisiru, că codificari besericesci de ritulu nostru grecu, nu se afla in dualismulu nostru besericescu altele, decatu Pravila, afora de unele octroturi facute de catra mai marii ordinarieteloru unite si neunite. Pravila dara este bas'a a tuturor'a, si iata ce dice Pravila, unde sunt scrisse canonele SS. Apostoli.

a) Episcopii — protopopii — fora de mai marii loru nemica se faca... asemenea si mai marii loru fora dinsii nemica...

b) S. canonu allu 37 dice: Episcopii—protopopii, chorepiscopii de doue ori se faca soboru intrunu annu, se porte grige pentru lucrurile si tocmelile crestinesci...

c) S. canonu allu 38. dice: se porte de grige cu adeverintia Episcopii de lucrurile besericesci...

d) S. canonu allu 40. dice: Alle beserici si alle Episcopulu unelte, tote sè se puna de fatia, ca sè se scie... (S. sinodu de la Antiochia canonu 25-a si S. soboru II de la Nichea, canonu alu 12-a...)

e) S. saboru de la Nichea canonu 4. dice: Episcopulu sè se puna de toti Eparchienii...

f) S. sinodu de la Anchira canonu 13. dice: Episcopulu de la sate, nu pote se hirotoneasca fora de isprava Episcopulu...

g) S. sinodulu de la Antiochia canonu 10 dà potere Episcopiloru de la sate a face citeti, Ipodiacoii si Ieratori, er preuti si diaconi nu, fora numai Eppu de la cetate.

h) S. canonu 24. dice: Atotu clerosulu se cade se padiasca co este pre dreptate a beserice...

i) S. canonu allu 20. dice: pentru trebile beserice de 2-a ori in annu trebue sè se faca soboru pre in tote Eparchiile... Asemenea canonu 8. a S. sinodu de la Iruilla si 13. canonu a S. sinodu de la Nichea demenda ca bataru una-data sè se tienu soboru intr' unu annu, intre Pasci si 8-brc.

l) S. sinodu de la Ephesu can. 8. dice: sè se tienu mai vertosu in fiesce care Eparchia si pravile si tocmelile, care a fostu mai inante curatu si fora nevoc...

m) S. sinodu de la Carthagenan can. 12. dice: Episcopulu de va cadea in vina, si nu va potè fi in soboru, se-lu judece 12 Episcopi...

n) S. canonu 26. dice: Lucrurile beserice si nu fia vandute... era de nu va face asià, invovatu este lui D-dicu si soborulu...

o) Canonu 33. dice: Preutul fora scirea Episcopulu, si acesta fora scirea soborulu se nu instraineze ceva...

p) S. canonu 39. dice: Episcopulu, care este mai mare, nu este Exarcha preutiloru...

r) S. canonu 52. dice: cine se va lapeda de chiamarea soborulu, si nedasduindu-sa in averile si bogatiu lui, dragostea fratiesca va urgisi, acella sè se lipsesca de beserica cu volnicia boeresca...

s) S. canonu 124. dice: De nu voru potè veni multi Episcopi sè fia soboru, atunci 3. insi din tote Eparchiile sè se alega...

Din tote astea si mai multe S. S. canone invederatu luera este că, fundatiunile diecesane si besericesci sunt de a se administru in comunu adeca de totu clerulu si poporulu prin sinodele si congregese loru annuale.

In catu sa facutu mai de multu acestei neccesitati comune in destulu, ceteasca ori si cine actele soboraloru edate de curendu in Blasiu, — dar' acuma necontinuata, — pote din intentiuni pie? — er mai alessu vedu si croadia din faptele si lucrurile fratiloru neuniti, cari de unu tempu in cec

se aduna si consulta neincetatu in Sibiu, despre lucrarile loru besericesci, scolare si fundationale.

Caus'a sinodeloru, séu congreseloru unite sa venturatu destulu prin novelle, ba necesitatea sinodului unitu sa manifestatu de currendu in Alba-Julia de cleru si civili; — ce pote fi inse, ca acellu sinodu de nu se incuventiare, nu se precepe inca bine; de-ore-ce fiindu lucru curatu besericescu, Regimulu nu l'ar' poté de totu denegá, daca unitii si respective ordinariatele cu Episcopii si A.Eppii s'ar intrepune cu totu de a dín-sulu pentru castigarea lui, ca nesce persone besericesci, alese spre acea, si ca factori initiativi a-i institutiunei besericesci.

Cu dorere intielegemu de alta parte, cá ordinariatele si prelatii nostrii, neci atát'a placere nu facu subalternilor loru preuti si civili, in cátu se le communice prin circularie bateru, starea fondatiunilor si alle altoru institutiuni pie, si se dica: *Éta starea si infiorirea institutiunilor vostre si fora de sinodu, ca se credeti ca neci una temere nu avemu de sinodu séu congressu.* Asiá lesne amu crede contrariulu noi civilii, cari amu contribuitu multu, si vomu contribui si mai multu spre asta calle, ca singurul midilocu de inaintare in carier'a nostra besericesca si nationale; si daca neci atát'a umbra de constitutionalismu besericescu orientale nu permite indulgentia capiloru besericeii nostre unite, ca se potemu si noi civilii cu clerulu privi in secretulu stari fundatiunilor diceesane fiindu díssu cá sinodu séu congressu nu s'ar poté tiene, nu ve mai plangeti de locu despre antagonismu cei naturali ai natiunei nostre, cá-i aveti si avemu in sinulu nostru, si cu totu dreptulu ni se va poté dice: *Maturati mai antaiv din antea usei vostre, cá ve stau affacerile scolastice besericesci balta, uniculu midilocu de prosperarea vostra!*

Nu este lucru cu mirare cá, multi dintre cei avuti, si-au donatu in tempurile vechi averile loru monastiloru, besericeiloru si altoru institutiuni de cultur'a besericesca nationale, ca unor'a corporatiuni si auctoritati, cari crau atunoi singure, ca preutime, menita spre acea' cultura. Civilii pucini culti se occupau cu alte lucruri mediocre, éra boerimea sta cu mana in sinu, cá-ci dominá fanaticismulu religianariu, si se uitá cu pietate la lucririle preutiloru, cari sbuciumau cellea sante in tote partile. Pre atunci nu erá vorba de natiunalitate, ca acuma, candu religiunea este numai una profesiune mai numai voluntaria si arbitraria, instinctuale. —

Deci este lucru de creditu si de preceptu din ce cauza S. S. sinode se compunee, ca si cellea precedente, mai totu din cleru si pucini civili; — anathem'a erá lucru de tote díllele; saculu si censusa, ba si pedepse corporale se intrebuintiau in cellea politiarie si morale. Auditii numai Liturgierulu nostru care dice: *Cáti sunteti chemati, esiti, cei chiamati esiti, ca nemenea din cei chiamati. Au nu a fostu asta una exercitare superlativa a clerului? Destulu cá: tempora mutantur et nos mutamur in illis; tote astea a trecut, si este de a ne intocmi tempului si spiritului acestuia.*

Din desvoltarea ideiloru devine opiniunea publica, si din ast'a se nasce spiritulu tempului. Este una putere asiá de mare, care, de si jace de multe ori pre prejudetia, fiindu cá este productulu spiritului si a esperintii cu respectu la relatiunile tempului, dominá cu tota puterea sa fisica, si dupa ori si care lovitura cátu de mare, invingerea este totudeaun'a a densului.

Fost'au tempuri de diferite opiniuni publice, din care sa nascutu spiritulu tempului. Fostau tempuri, in care de la Dominitoriu pana le cersitoriu, a lucratu in comunu pentru intarirea Jerarchiei; si care a lucratu in contr'a, a patit'o ca Dominitoriu germanu, care a statu in curtea Papale descultu in tempulu cellu mai aspru de érna, spre a-si luá plat'a. Fostau tempuri, in care fia care nisúá catra Palestina spre liberarea pamentului sacru; din contr'a, mai de currendu cu reformatiunea, a fostu alte tempuri, candu mai toti se unificau spre frangerea Jerarchiei.

Deci opiniunea publica si spiritulu tempului, in totu loculu si totu-de-una a fostu si este cumpen'a de civilisatiune si de unitate a secluriloru si natiuniloru.

(Va urmá).

Domnule Redactore!

Dom: Vasiliu Popu in Nro. 26. 27 „Fed“ respundiendu unui correspondenté dín Nrii de mai nainte, se appuca si de mine cu scopu de a arretá cá tota lume i vinovata numai Dsa e de mare cinste si unu nationalistu mare. Díce cá sum excessivu, si adoratoriu neclatitu allu dielui Bachu, de cáte ori mergu la Ghierla seau la Deesiu, totu deun'a comitu cáte o necuviintia offendiedu prin portarea mea si pre unulu si pre altulu. — E bine! frumose cuvinte de la unu dr, despre care si opiniunea publica tiene, cá de ar fi atát'a de morbosu, precátu e de falosu, de multu aru fi moritu.

Ce se tiene de spusele dsalle, din fondu le dechiaru de neadeveruri grossulone, si me miru cá unu Dr. ca dsa cumu pote spune asiá mintiuni incornurate; dovedéscá dsa cá ce escesse facu eu ca sé potu fi poreclitu si mangitu de atare. Casulu cu 50 fl., audiatur etiam altera pars: toti cáti me cunoscú sciú cumca eu sum omu liberalu si vialu, dara nu escesivu, deci ajungandu oda ta in cafana, si aflandu acolo doi romai ca unu omu cu simtieminte romanesce, mi-a parutu bine, si dupa datina am inceputu a glumi, dara ce se vedi? cá cu Dnií? mari nu e bine a glumi, vorbele melle celle de gluma, de cari eu mai multu nu-mi adducu aminte fiindu la o mésa cu d'insii, le au luatú vatematorie de onore, m'au incusatu la judecatorulu amiccu accusatoriului, care ne avendu ce face au a facutu pre voia accusatoriului, si judecat'a fu implinita, ne cautandu la acea cá cei doi martori produsú unu domnu de romanu si unulu de armeanu inca sunt fartati ai accusatoriului, cu tote cá in cafana fusese mai multi defacia, ne cautandu la acea cá decumva am díssu ce-va, acea au fostu dupa datina mea de a glumi dar a nu vatemá pre nime, cu atátu mai pucinu pre nesce romani cunoscuti.

Déca sum escesivu cinstite Dle: Dr. spune-mi candu mai vediutu in compania cu escesivii? seau cu omeni mai de josu decátu mine? si candu am arruncatu cáte 60. fl. v. a. intr'o nopte in crisma ca atare clientu allu dtalle, ne batendu-si capulu cá ore ce voru face cei de acasa? Cellu ce e escesivu si adoratiu allu lui Bachu, n'are posesiune ca mine, nu cresce fi membri harnici ai omenimei, provediendu-i cu mosie, nu se insotiesce ca omeni alessi. Dara si candu asiú fi escesivu; ore acest'a o merite paralutiele ce se adunau nu tare de multu in colecte de la omeni escesivi ca mine? pöntru ajutorulu studentiloru saraci. — Inse nu me miru de mine, cá sum neinsemnatu, daru pentru acea totu-si onoratu de toti, afara de Dta, cá déca acum'a in culmea fericirei uiti de alii, cum nu voi uita de mine. De domni'a cea mare si uitatu intre alii pana si pre D. betranu A. . . care d'in anima numerá florinasi in anni trecutú, candu erá vorba de colecte pentru cei ce asta-di sunt ne violabili, si nu l'ai ténutu demnu sé-ti adduci aminte cellu pucinu in ser'a cea fericitá.

Resplat'a-i e asta-di cá D. betranu e silitu sé se traga d'in feréstra de cáte ori vede cá treci pre acolo, ba pote au capotatu si dorere de urechi cá e silitu sé te audia vorbindu in limb'a diplomateca cu alti romani.

Déca eu sum asiá escesivu poftimu Marirea ta cinstite d-le procuroru, sé mergemu amendo in ori care parte a tierrei, si se vedemu care din doi vomu avé mai multa omenia si vedea in antea omeniloru (da baremu d'in Ghierla pana in Desiu unde facu escesurule cellea multe dupa díssa dtalle). Au dora dta ca dr. mare cumu esci, cugeti cá acest'a e maniera cuvenita ca sé faci pre omeni cu forti'a sé te ciustesca si onoredie?

Procedur'a dtalle et Similes ni va fi de invetiutu pentru viitori, candu ne va mai cercá cine-va cu liste de acumu inainte vomu sci cá de ni trebuescu multi omeni mari cari sé

scia intorce mant'a in tote díllele dupa ventu sé dámu si sé nu ne retragemu ci se avemu multicari sunt si romani, si potu fi si acea ce debue lumei de asta-di, déca vrei unguru, armeanu si mane de va domni Turculu si turcu — adeva: omu cu doi bani in trei punge.

Asiu poté mari'a ta d-le procuroru sé observiedu la tote punctele cu cari voesci a te spelá d'in fantana, dara, fiindu cá nu me atingu pre mine, le trecu de asta data, inse déca Maria ta te vei cobori pana acolo, cátu sé am norocire a ne mai vedé pre acésta calle, atunci spre onorea Mariei talle voi poté servi si cu altele. *) si pana atunci sé scii cá scrietoriulu acestoru-a e escesivulu pre care l'ai atinsu Maria ta in „Federat.“

Omulu escesivu.

VARIETATI.

(Maiale) Teologii d'in Seminariulu Archidiecesanu d'in Blasiu, voru serbá mai-alele indatinate in toti anni spre reamintirea memorabilei dílle de 3/15 Maiu, estu annu sambeta in 16 Maiu, in „livad'a metropolitanana“ preste Ternav'a-mare. Inceputulu la 1 ora d'in dí. — P. Comitétulu arrangiatoriu Teod. Crisianu presied. comit.

(Sponsalie) D. dep. Parteniu Cosma au incredintiatu de fiitoria socia pre ambli'a si fromos'a Domnisoara Mari'a Romanu d'in Aradu. Sincerele nostre fericitári sponsiloru si binecuventarea lui Ddieu preste uniunea loru!

(I. Ionescu in Pest'a). Afisele grozave de pre siduri ne anuncie, cá acestu artistu romanu e in sinulu nostru. Societate lui Negro in care e si Ionescu veni la Pest'a si dá representatiuni in „Neue Welt.“ Toti cetateni sunt curiosi a vedé, a-lu audi. In tota ser'a de vre-o septemana incoce sal'a „Neu Welt'ului“ e plina intru atát'a, încátu coi, cari vinu mai tardiu nu-si affla locu de siediutu. — Dlu Ionescu merita tota lauda, in „Jidovu“ si „Chiritioia“ candu pasiesce toti sunt incantati de accurateti'a jocului dlu Ionescu. Oh! pentru-ce navemu si noi unu teatru din coce de Carpati, unde saru pote desvoltá mai bine asemene facultati. — Dar navemu ce ne mirá, candu si in Romani'a in celle mai multe teatre joca totflu de teatralisti, numai romani nu.

(Insiellatiune) Diariulu „Herm. Zeit.“ annuncia cá in tergulu de vite ténutu in sambat'a trecuta se apropia unu domnu catra unu tierranu din Marpodu, si-i-spune cá unu altu omu afflase in tergu 30 de auri. Dupa una discursu scurtu domnulu acestu-a sé departá. Nu preste multi vine unu allu doilea domnu aretandu-i nisce auri si lu inbia se-i cumpere. — Tierranulu vediendu cá auri (respective marci de jocu) macaru cá au emblem'a impertiesca, totu-si nu-sunt asiá, cum a schimbatu ellu nu de multu, sé dubitá in adeverinti'a loru. Intru aceste vine unu allu treilea domnu; vediatoriulu de auru lu-intreba cátu ajunge unu auru ce tiene ellu in mana? „Diece floreni,“ respunsa intrebatulu, si cu acea scote din busunariu doue bancute de diece floreni, cumperandu de la vediatoriu doi auri. Cu aceste se departá. Tierranulu si acumu se indoi dicuandu, cá n'are atát'a bani ca se schimbe acei 28 auri. Nu face nemic'a-dice vediatoriulu — restanti'a din datoria mio-vei poté solvi in tergulu prossimu, candu éra te voiu cercá. Tierranulu acumu sé invoie, si chiama pre vediatoriu sé-lu insociesca in orasiu unde sé-va poté convinge despre valoarea adeverata a auriloru. Insiellatoriulu lu-pretrecú pucinu tempu candu de odata apparú. Politia nu preste multu prinse pre barbatulu auritu care voi sé insielle pre omenii nepriceputori, si credemu cá-i-va mesurá pedeps'a cuvenita.

Sciri mai noue.

London, 5. Maiu. In siedinti'a de eri a camerei dep. min. pres. Disraeli fiindu interpellatu notificá, cá conven-

*) Annunoiamu d'in capulu locului cá nu avemu neci o placere d'a publicá mai de parte acesta polemia personale. Red.

tiunea anglo-hollanda din 1871 face imposibila interventiunea morala anglesa in Atsin.

Paris, 5 Maiu. Press'a catolica-royalistica, intr'una dechiaratiune a sa, dica cá adunarea nat. s'ar abate de la misiunea ei, daca ar renuciá la potestati mai nainte d'a fi datu Franciei unu regimu, éra uniculu regimu posibilu este monarchi'a. In dechiaratiune se exprime speranti'a cá adunarea nu va votá legile de constitutiune. (Biet'a republica francesi! cu multe eleminte inimice are si lupte pana a poté triumfá.)

Tote reporturile d'in departamentele Franciei constata aspectele celle mai splendide pentru unu secerisiu mannosu. Parisu, 6 Maiu. La ospetiu in Ecreux ministru Broglie dechiará cá guvernulu va subterne la adunare legile de constitutiune, alle caroru votare grabnica este necessaria.

A ten'a, 6 Maiu. Deligiorgis inca au declinatú constituirea noulu cabinetu; deocamdata remane Bulgari; se vorbesce despre prorogarea camerei.

Madridu, 5 Maiu. Serranu au plecatu de la Santander. In capitala i-se pregatesce primire splendida. Precum se assecura, Carlistii se presinta la auctoritatile locuriloru occupate de ostirile guvernului si ceru amnestia.

Bucuresci, 7 Maiu. Ministru presiedinte Catargiu deschis asta-di sesiunea estraordinaria a camerei si ceti nunciulu Domnitoriuului (cuventulu de tronu) prin care se annuncia proiectu de legi financiari si economice.

Santander, 6 Maiu. Ostirile republicanee in mersulu loru spre Durangososira in Zorona. Carlistii se retragu spre Estella. — Gener. Concia va paresi mane Bilbao.

Durango, 7 Maiu. Carlistii impartú ostirile loru. Cáte-va batalione remanú aici la Don Carlos, éra batalionele d'in Biscaia, sub comandulu lui Valespinu se voru retrage d'in Biscaia. Patru batal, castiliane mergu la Areta, 4 altele la Quardujuela, cavalleri'a la Ordun'a si artelei'a in vallea de Arratiu.

Vienna 8 Maiu, Publicatiunea legiloru besericesci are sé urmedie in scurtu. Senatulu imp. se va prorogá pana la inceputulu lui Noembre, a. c.

St. Iean de Luz, 7 Maiu Conci'a organizédia colonne volante spre persecutare Carlistiloru. Flotilla se affla pre apele d'in antea Portugaletei. Carlistii stau in Durangu spre aperarea intráriloru la fabricele de arme d'in Piacentia si Eibar.

Madridu, 7 Maiu, Serranu repunse unei deputatiuni: Carlismulu este cutrieratu dar nu invinsu, candu Carlismulu va fi devinsu si Cantonalismulu calcatu tierr'a va dispune liberu despre sortea sa. Bandle reunite sub Don Alfonso au fostu risipite sufferindu mari perderi.

Burs'a de Vienn'a, 2. Maiu 1874

Metallice 5%	69.75
Imprumutulu nat. 5%	73.55
Sorti din 1860	104.75
Actiuni le banc	977.—
Actiuni le instit. de creditu	157.50
Obligatiuni rurale ung.	74.50
„ „ Temisiane	74.—
„ „ Transilvane	72.—
„ „ Croato-slav.	76.25
Londonu	111.85
Argintu	106.15
Galbenu	5.—
Napoleon'dor	8.96

ALESSANDRU ROMANU
Propriet., edit. si red. respundiet.